

“ወተንሥአ እግዚአብሔር ከመ ዘንቃህ እምንዋም”
“ሽዑ እግዚአብሔር ከምቲ ካብ ድቃሱ ዝተንሥእ፡ ሰብ ተንሥአ።”

መዝሙር 78:65

ጎይታናን መድሓኒናን ኢየሱስ ክርስቶስ ንስሙ ምስጋና ይኹን፡ ንድሕነት ዓለም ክብል ሥጋ ለቢሱ፡ ሰብ ኩይነ፡ ኣብዚ ዓለምዚ ን33 ዓመትን 3 ወርሕን ተቐሚጡ ኢዩ። እቲ ዝበዘሐ ትምህርቱን ተአምራቱን ደማ ድሕሪ ጥምቀቱ፡ ብጸም ዝጀመሮ፡ 3 ዓመትን 3 ወርሕን ዝፈጸሞ፡ ኣብ ቅዱስ ወንጌሉ ተጸሐፉልና ዝርከብ ኢዩ።

ጎይታ ዝፈጸሞ ተግባራት ኩሉ ካብ ዝውለድ፡ ክሣብ ዝስቀል፡ ተንሢኡ ክሣብ ዝዓርግ፡ ብሙሉኡ ብአፍ ቅዱሳን ነብያት ጌሩ ገሊጹዎ ኔሩ ኢዩ። እዚ ከኣ ነቢያት ብብዝገለጸሎም ገሊጹም ናይ ልደቱ፡ ገሊጹም ናይ ጥምቀቱ፡ ገሊጹም ሕማማቱ፡ ገሊጹም ስቕለቱ፡ ገሊጹም ትንሣኤኡ፡ ገሊጹም ዕርገቱ፡ ገሊጹምውን ናይ መንፈስ ቅዱስ ውህቦቱ፡ ኣስፊሖም ተነቢዮምሉ ኢዮም። እዚ ከኣ ነቢይ ኣሞጽ፡ “እግዚአብሔር ኣምላኽሲ ምሥጢሩ ንባሮቱ ነቢያት ከይገለጸሎም ገሊጹ ኣይገብርን ኢዩ” ከምዝበሎ ኢዩ። **ኣሞጽ 3:7።** በዚ መሠረት ንዳሕራይ መሰኻኽር ዝኾኑዎን፡ ወንጌሉ ዝሰብኩን 12 ሓዋርያት መሪጹ ክምህር ከሎ፡ ሓደ መዓልቲ ኣብ ቂሳርያ፡ ሰብ መን ይብለኒ ይብሎምኻም ንሳቶም ከኣ ከምቲ ዝሰምዑዎ፡ ዮሐንስ መጥምቕ፣ ኤልያስ፣ ኤርምያስ፡ ወይ ሓደ ካብ ነቢያት ይብሉኻ በሉዎ፤ ንሰኻትኩምክ ይብሎም፡ ጴጥሮስ ከኣ ንሰኻ ክርስቶስ ወዲ ሕያው ኣምላኽ ኢኻ ኢሉ፡ እታ ሓቂ ይነግሮ። ጎይታ ድማ፡ “ንሰኻ ጴጥሮስ (ከውሒ) ብፁዕ ኢኻ፡ መርሖ መንግሥተ ሰማያት ክህበካ ኢያ” ኢሉ፡ ሥልጣን ሰማይን ምድርን ከም ዝህቦ የተስፋዎ። ድሕሪ እዚ፡ እቲ ክመጸ ዘለዎ፡ ማለት ናብ ኢየሩሳሌም ምስ ደየቡ፡ ብዓባይትን ሊቃነ ካህናትን፡ መከራ ክቕበል፡ ብሣልሰይቲ መዓልቲውን ከም ዝትንሥእ ይገልጸሎምኻም፡ ጴጥሮስ ከኣ ናይ ፈታዊ ኣዘራርባ ጌሩ፡ “ጎይታይ የድሕንካ እባደኣ፡ እዚ ነገር እዝስ ከቶ ኣባኻ ኣይውረድ ይብሎ።” ጎይታ ግን ግልጽ ኢሉ “ኪድ ካባይ ረሓቕ ሰይጣን” ኢሉ ክገንብን ክቕጥዎን ንርኢ። **ማቴ 16:13-24።**

እዚ መግናሕትዚ እምበኣር፡ ጴጥሮስ ሰይጣን ኮይኑ ዘይኮነስ፡ ብመንጽር ጴጥሮስ ንሰይጣን ካባይ ረሓቕ ክብል ኢዩ። “ናይ ሰብ እምበር፡ ናይ ኣምላኽ ኣይትሓሰብን ኢኻ” ሞይ መዓንቕፊ ኢኻ” በሎ። እዚ ኸኣ ጎይታ ዝመጸ ተሰቐሉ፡ ሞይቱ፡ ዓለም ከድሕን ኢዩ። ኣይትሰቕል፡ ኣይትሙት፡ ማለት ከኣ፡ ዓለም ኣይድሓን፡ ትንቢት ነቢያት ኣይፈጸም፡ ማለት ናይ ሰይጣን ድሌት ስለ ዝኾነ፡ ጎይታ ብቕጥዓ ክግስጸ ንርኢ።

ነዚ ስቕለቱን፡ ትንሣኤኡን፡ ደጋጊሙ ክገልጸሎም ድሕሪ ምጽንሑ፡ ንፋሲካ ሓደ ሰሙን ምስ ተረፎ፡ እዚ ሆሣዕና እንብሎ ሰንበት፡ ኣድጊ ተወጢሑ፡ ንኢየሩሳሌም ከኣቱ ኸሎ፡ ሕዝቢ ኢየሩሳሌም ብሙሉኡ፡ ገሊጹም ክዳውንቶም ኣብ መንገዲ እናንጸፉ፡ ገሊጹም ቁጽሊ ኣእዋም እናነሰነሱ፡ “ሆሣዕና ንወዲ ዳዊት! ሆሣዕና ኣብ ኣርያም እናበሉ!” ብዓቢይ ክብሪ ተቐበሉዎ። እዚ ኸኣ ሥርዓተ መንግሥቱ ኣርኣዮ ኢሎም፡ ኣቦታትና ይገልጽዎ። ሥልጣን ከምዘለዎ ከርኢ ድማ፡ ኣብ ቤተ መቕደስ ኣቲዩ፡ ነቶም ኣብኡ ዝሸጡን፡ ዝሻየጡን፡ ዝነበሩ ሰጎጎም። “ቤተይ፡ ቤተ ጸሎት ክበሃል ኢዩ፡ ንሰኻትኩም ግና፡ በዓቲ ጎሓሉት ገበርኩም” ኢሉ ገሰጸም። **ማቴ 21:1-14።**

መራሕቲ ኣይሁድ፡ ነዚ ስልጣንዚ ምስ ረኣዩ፡ ቅንኣት መሊኡዎም፡ ጉባኤታት ብምክያድ ሰቕሎም ክቕትልዎ ወሰኑ። ጎይታ ኸኣ ንዕኡ ኢሉ ስለ ዝመጸ፡ ካብቲ ኹሉ ዝመጸ መከራን፡ ሰቕያትን፡ ድሕር ኣይበለን። ንሓዋርያት ትሕትና ክርእዮም ኢሉ፡ ኣእጋሮም ሓጸቡ፡ “ንሰኻትኩም ድማ ከምኡ ግበሩ” ኢሉ ብምእዛዝ፡ ቅዱስ ሥግኡን ክቡር ደሙን ቀሪቡ፡ ኩሉኹም ካብኡ ብልዑን፡ ስተዩን፡ ኢሉ፡ ምሥጢር ቕርባን ኣርኣዮም። መወዳእታ

እታ ዝተሓዘላ ጊዜ እናቐረበት ምስ መጻት፡ ፈተና ክረኽበካ ከሎ፡ ጸሎት ምሓዝ ከም ዝግባእ፡ ንክምህር፡ ጌቴሴማኒ ኣብ ዝበሃል ቦታ ከወይኑ፡ ደጋጊሙ ጸሎት ጸለየ። ንሓዋርያት ድማ “ናብ ፈተና ከይትኣትወ፡ ጸልዩ” በሎም። (ንኹልና ኢዩ) እታ ዝተሓዘላ ሰዓት ምስ ኣኸለት ከኣ፡ ይሁዳ ጭፍራ ወተሃደራትን፡ ሊቃነ ካህናትን፡ ኣኸተሉ መጺኡ፡ ብምስዓም ኣትሓዞ።

ሽዑ፡ “ነቲ ንሳ ኸቐትሎ ኢዩ፡ እተን መንበ ኣባገሪ ድማ፡ ፋሕ ክበላ ኢያን” ዝብል ትንቢት ተፈጸመ። **ዘካ 13:7**። ደቀ መዛሙርቱ ገዲፎሞ ሃደሙ፡ ንጎይታ ከኣ ሓዞም ኩሉ ዝደለዩዎ ዝኾነ ግፍዒ ፈጸሞም፡ መወዳእታኡ ኣብ መስቀል ሰቐሎም ቐተልዎ፡ ትንቢት ተፈጸመ። “ወገብረ መድኃኒተ በማእከለ ምድር” ኣብ ቀራንዮ ድሕነት ዓለም ፈጸመ።

ኣይሁድ ሰቐሎም ምስ ቀተልዎ ከም ሓደ ተራ ሰብ፡ ሞይቱ ዝጠፍእ ኢዩ መሲሎዎም፡ ጎይታ ግን ንዘሉ ሓይሊ ሞት ሥዒሩ ኣብ ቅዱሳት መጻሕፍቲ ተጻሒፉ ከም ዝርከብ፡ ኣብ 3ይ መዓልቲ ተንሥኦ። ኣብኡ ዝተፈጸመ ግፍዕን ስቕያት ስቕለትን ንድሕነት ደቂ ኣዳም፡ ምእንቲ ፍቕራሰብ ክበል፡ ብፍቓዱ ዝተቐበሎ ደኣምበር፡ ብሓይሊ ሰብ ከም ዘይኮነ ኩሉ ከስተውዕሎ ዝግባእ ምሥጢር ኢዩ። በዚ ኸኣ ናይቶም ዝሞቱ በኹሪ ትንሣኤ ኮነ። ከምቲ ሞት ብሓደ ሰብ ብኣዳም ዝመጸ፡ ትንሣኤ ሙታን ድማ፡ ብሓደ ሰብ ብክርስቶስ መጸ። ኸምቲ ኩላቶም ብኣዳም ዝሞቱ፡ ኩላቶም ብክርስቶስ ሕያዋን ክኾኑ እዮም፡ ዝበሎ ኢዩ። **1^ይ ቆሮ 15:20-23**።

ክቡራን ሕዝበ ክርስቲያን፡ እምበኣር ኣምላኽና ከምዚ ጌሩ ሥጋና ለቢሱ፡ ንዓና መሲሎ፡ ክንገብር ዝግብኣና ዝኾነ ኩሉ ምሂሩ፡ ብዘይካ ሓጢአት በይና ኩሉ ሕገ-ሰብ ፈጸመ። ዝተበጀወና ኣምላኽ ኢዩ። እዚ ኩሉ ከኣ ፍጡራቱ ስለ ዝኾንና፡ ስለ ዘፍቕረና ጥራሕ እዩ። ንሕና ብዝገበርናዮ ግብሪ ጽድቂ ዘይኮነስ፡ ብምሕረቱ ኣድሓና። **ቲቶ 3:5**። ንሕና ድማ ነዚ ድሕነት እዚ፡ ነዚ ተበጃዊነትዚ እናዘከርና ኢና ዓመት መጸ፡ ኣርኢያ ንዝሃበና ጸም፡ ጸሙ-ኣርባዓ ጸዊምና፡ ሰሙኑ-ሕማማት ፍልይ ብዝበለ ጸሎትን ስግደትን ቀኒና፡ ነዚ ዓቢይ በዓል ትንሣኤ፡ ብዓቢይ ክብሪ ነብዕሎን፡ ነኸብርን ዘሎና። ከምዚ ኢልና ኩልና ተኣኪብና ከነብዕልን፡ ከነመስግንን ዝፈቐደልና ድማ፡ ንሱ ባዕሉ ኢዩ'ሞ ልዕል ዝበለ ምስጋና ይብጽሓዮ።

እምበኣር ከምቲ ጳውሎስ ዝበሎ፡ “ቡቲ ኣብ ቅድሚና ተሓንጺጹልና ዘሎ፡ መቐዳደሚ ብትዕግስቲ ንጉዮ... ናብቲ ናይ እምነትና ጀማርን፡ ፈጸምን ዝኾነ ጎይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ንጠምት” **ዕብ 12:1-3**። ጉያና ድማ በቲ ዝሓንጸጸልና መንገዲ፡ ምምልላስ፡ ማለት ትእዛዛቱ ምሕላው፡ ነንሓድሕድና ምፍቓር፡ ሃይማኖትና ምጽናዕ ኢዩ። ጸዕርኹም ብጎይታ ከንቱ ከምዘይኮነ ፈሊጥኩም፡ ጽኑዓት ዘይትነቓነቓ፡ ብዕዮ ጎይታ ኩሉ ጊዜ ምሉኣት ኩኑ (**1^ይ ቆሮ 15:58**) ይብለና ኣሎ'ሞ፡ ኩሉ ጊዜ ብዕዮ ጎይታ ሙሉኣት ኬንና፡ ክንነብር ቤተ ክርስቲያንና ሓደራ ትብል።

ክርስቶስ ተንሣኢ ካብ ሙታን፡ ብዓቢይ ሓይል ወሥልጣን፡ ኣሰሮ ንሰይጣን፡ ናጻ ኣውጽኦ ንኣዳም፡ ሰላም፡ ካብ ሕጂ ንደሓር፡ ይኹን፡ ፍሥሓ ወሰላም።

ቡሩኽ በዓል ትንሣኤ ይግበረልና። ደብረ ሰላም ቅድስት ማርያም ናይ ኤርትራ ኣርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተ ክርስቲያን ሸካን።

በዓል ትንሣኤ 12 ሚያዝያ 2006። (April 20, 2014)